

MAJA NOVAK

Bele nedelje.doc

Črna puma prihaja vse bliže, a mi nihče ne verjame.

Nekateri trdijo, da je kriva moja domišljija, podžgana s prebiranjem slabe književnosti. Drugi, da se mi zgolj sanja. Res sem jo prvikrat srečala v sanjah; tiste more so z mano ostale še dolgo, vendar njihova prava vsebina ni imela nič opraviti z živalmi. Nihče ne premore poguma, da bi mi v obraz povedal, o čemer je potihem prepričan: da izgubljam razum.

Naj pri priči razčistim z ugovori. Prvič, zver, ki me že tedne zalezuje, je dejansko črna puma in ne črni panter, kakor zaradi barve domneva večina mojih skeptikov. Po telesnem ustroju se namreč ti mački tako razlikujeta, da bi ju bilo nemogoče zamenjati, pa četudi bi bili obe oblečeni v pepito – kajti panter je struna, ampak puma je mati, zgnetena iz enega samega vlažnega kupa prsti. V mojem poslu se človek spozna na oblike. Drugič, knjige z njo nimajo nič. Ni Borgesov zahir, saj ni na njej nič božanskega, kvečjemu nasprotno; zapovrh naj bi človek, ki ga uroči zahir, noč in dan mislil le nanj, jaz pa med posamičnimi prikazovanji popolnoma pozabim na žival in živim kakor drugi ljudje, le tedaj, ko jo vnovič zagledam, se zavem, da ni prvič in da je bila prejšnjič nekoliko dlje, malce bolj za vogalom, v kotičku očesa. Toliko o Borgesu; iskreno si želim, da mi ga zaživa ne bo treba nikoli več navajati; seveda pa se utegne zgoditi, da bo čas neomenjanja kratek, kajti pumini nameni so jasni.

Poleg tega ni kriva pijača, saj sem že zdavnaj prenehala piti, niti ni po sredi abstinencijska kriza, ker nisem prenehala piti popolnoma. Pazljivo uživam v enem šilcu na dan, ne privoščim

si kapljice več niti manj, šilca oziroma dejstvo, da sem že izkoristila svojo po lastno postavljenih mejah začrtano pravico, pa si z ostro prirezanim svinčnikom sproti beležim v rokovnik, in to štetje silno prija moji naravi prisilnega nevrotika. In s priznavanjem slednje značajske poteze sem, upam, razpršila tudi sume o shizofreniji – kajti ti dve bolezni, utvare in puma, sta povsem nezdržljivi in nevrotik ne more znoreti, četudi bi rad, niti ni razrvan spričo prividov, ki jih nima, temveč zato, ker se je od malega prisiljen soočati s stvarmi natanko takšnimi, kot so. Moja puma, na primer, je puma v resnici. Dovolj je že bežen pogled, da se bridko zaveš, kako zelo telesna in navzoča je.

Po zunanjsčini sodeč je samica v zreli, plodni dobi; kot vse pume smrdi; ko bi njena leta merili s človeškimi, bi jih štela kakih štirideset, kar pomeni, da sva skoraj vrstnici. Je krepka, nepohabljena, nima klopotov niti zlate žile, v dolžino meri meter šestdeset, tako kot jaz, pri čemer je treba k njej prišteti osem decimetrov repa, in tehta sto kil, kar je trdno v okvirih povprečja za pume. Njena pleča so tričetrt metra nad tlemi, njena križ in znatna materinska rit pa še više, zaradi česar (ter zato, ker ne more rjoveti, ampak prede, in si pri hranjenju ne pomaga s prednjimi tacami) jo zoologi nekolikanj absurdno uvrščajo med *male mačke* (ni *panthera*, temveč *felis*), kljub preverjenim pričevanjem o tem, da lahko z udarcem šape pokonča odraslega moškega.

Vse na njej je črno, ne le kožuh, ampak tudi dlesni in meso neba, blazinice na šapah, svetleči se robovi ovlaženih vek in nosnice ob smrčku, ki tako kot profili azteških vladarjev strmo rase naravnost iz čela in je videti malce oguljen, kot da bi puma zavirala z njim: odrasno se sveti kot star žamet. Po pravici rečeno je krasna žival, ki je ne kazi niti porumenelost čekanov. Ta kvečjemu dodatno dokazuje, da ne gre za privid (kajti v tem primeru bi bili po pravilih arhetipskega zgodbarstva njeni zobje najbrž beli kot sneg), in celo njen nori kolorit kaže najverjetneje pripisati prozaični mutaciji. Da bi bilo vse do kraja banalno, je mogoče domnevati, da me v nasprotju s to ali ono pravljичno zverino niti ne bi raztrgala, ampak bi po njenem ugrizu šele čez tedne umrla od sepse, kriče od ponižanja, ker me boli.

Trenutno z dvignjenim pogledom patroljira ob boku imobiliziranega avtobusa, na katerem smo že kar lep čas ujeti mi vsi kolektivno, kakor nejevoljen metronom trza z brki in konico repa in, aha, zdaj jo je končno boljše mimo mene ugledal še nekdo, namreč moj sosed na sedežu, debel možakar z izbuljenimi, vodenimi očmi, ki me je bil ob vkrcanju s svojo lepko, puhtečo obilnostjo in razprtim časopisom ukleščil med okno ter prehod med sedeži tudi individualno. Izraz besne osuplosti na njegovem testenem obrazu ga v estetskem oziru ne dela prav nič prikupnejšega.

Kot že rečeno, sem jo prvič zagledala v sanjah, te pa so se dogajale na železniški postaji v G.

Skoraj vsako noč sanjam o avtobusih ali vlakih, najbrž zato, ker jih tako nepopisno sovražim, kljub temu pa se moram ob nedeljah prevažati z njimi. Od obojih so avtobusi hujši. Na njih ni intimne, je niti teoretično ne more biti. Za človeka srednjih let je komaj kaj bednejšega, kot če zaradi podedovane niktalopije (zaradi katere sem skoraj slepa za barve in ponoči vidim bolje kot podnevi) ne sme sestiti za volan, ampak mora deliti klavstrofobičen, nesnažen prostor, v katerem absolutistično vlada mali človek po imenu šofer, z značilnim prebivalstvom teh načrtno prezrtih, premičnih, a v sodobnem svetu več kot marginalnih fevdov na kolesih. "Marginalno" dandanašnji žal posledično pomeni tudi "neizobraženo", in od tam do pekla je le majhen korak. Cigan baron šofer odreja stanja, scanja in pitja na vmesnih postajah ter prepoveduje uporabo mobijev med vožnjo, češ da motijo "njegovo elektroniko" (pacemaker in kovinsko ploščico sredi lobanje?), o potnikih pa ne bi razpredala niti jih ne bi prehudo zasmehovala, saj nazadnje niso sami krivi, da jih okolje zaradi njihove revščine ali mladosti odriva na sredstva javnega prometa, kakršna so. Samo to bi dodala, da takšen živinski transport zagotovo samo utrjuje, kar je zaradi krivične naključnosti rojstva v hlevčku že sicer potencialno prostaškega in neotesanega v njihovih dušah.

Nam vampirjem pogosto očitajo aristokratsko oholost, ampak ob vseh teh ljudeh, ki bi bili zmožni postati ljudje, vendar niso, se čedalje bolj jasno zavedam, da ta družba potrebuje rdečo revolucijo.

Železniška in avtobusna postaja v G. ležita skoraj dva kilometra narazen, ampak v mojih sanjah sta s hrbtno stranjo tesno zlepljeni skupaj: oglati komolci betonskih skladišč se prerivajo za prostor pod oblaki, ki so zmerom podpluti in črni, kot da bi jih kdo obrcal, saj se vedno spotikamo obnje, tako nizko se valjajo. Z vampirskega zornega kota so dolga leta nepretrganih novembrov edina svetla točka Slovenije. Z železniške postaje vlak zapelje naravnost v predor, kar stori tudi v budnem življenju. O podzavestni simboliki sanjskih tunelov po tem, ko je Freud rekel svoje, zagotovo ni več treba modrovati. V mojih morah se pogrezamo globlje in globlje, v strme šahte, kjer se s sten solzno bleščijo grozdi mineralov in so vanje tako kot v pariškem metroju vdelane mega izložbe z, na primer, nagačenimi mečaricami. Seveda me nič od tega ne moti. Z grozo me navdaja bitje, ki me čaka na namembnem koncu rova.

No, in tako se mi je v nekih morah mudilo na vlak, po pravici povedano zlasti zato, ker me je tiščalo lulat in sem se kot civilizirana ženska želela polulat v veceju na vlaku, in sem tekla za njim in ga živčno iskala tako, da sem v supergah (*Jaz, Kira! V supergah!*) brzela po strehah lesenih vagonov, ki so bili prav tako kot v resnici parkirani ali morda za zmerom opuščeni v tem pozabljenem kotu sveta na slepih tirih ob državni meji; raztezali so se vse do Solkana, kilometre daleč, in vse te kilometre sem pretekla po strehah vagonov, topotala s supergami, ponekod so iz desk že poganjale trava in vretenaste bele rastlinice, preslica, kaj ti jaz vem, bile so pač bele, črna puma, ki se mi takrat še ni zdela strašna, pa je galopirala vštric z mano, pod mano, ob tirih, ob vlaku, in je dvigala glavo, mi sledila s pogledom iz belih oči, morda je bila črna zaradi sprijenih genov in mogoče zato, ker sem jaz barvno slepa, in na njej me še nič ni ogrožalo; bili sva približno v enakem razmerju kakor vodja angleškega lova na lisice visoko zgoraj v sedlu in njegov trop goničev z mesnatimi repi. Le da jaz med veselicami te vrste ponavadi na skrivaj navijam za lisico, pa čeprav iz nobene ne moreš izvleči razumne besede: samo o mladičkih bi se pogovarjale, medtem ko si otirajo seksi črne nogavičke na prednjih tačkah v kariraste predpasnike, in o tem, kje izvohati najsočnejše maline za ozimnico: dolgčas. Če smo čisto natančni, ne maram živali – že med mojimi predniki jih je preveč.

Imenujem ga Doc, ker je bil hazarder in učitelj, to se pravi, profesor germanških jezikov. Star je sto enainosemdeset let, je moj oče in poznal je Dostojevskega. V vzajemnih zagatah sta si posojala rublje za *chemin-de-fer* in bakarat. Pozneje se je moj oče seznanil s turškimi in italijanskimi lirami. Ne more se privaditi na evro. Prek Evrope in Azije je brzel s četverovpregami, trojkami, konji s kraguljčki in v kučmah, za sabo je puščal sledi kakor v filmih, kjer se rdeča kača vije čez poslikan zemljevid s kričeče označenimi prestolnicami; dvoboji, ženske, lov na veliko divjad in munge, dopisnik s soške fronte, dva koncentracijska lagerja, trije vzponi na osemtisočake, križarjenje z Onassisom in sankanje pri Mariji Veri pod Rožnikom: svetovljan, skratka, nekdanj lep

moški. Moja mama ga ni mogla videti. Spočeta sem bila v temi. Nosi črne obleke, v katerih izginja, krhek in prosojen kot strupena meduza po imenu portugalska ladjica. Stanuje v domu usmiljenk pri bikromatskih nunah. Te ga včasih v invalidskem vozičku zapeljejo na sonce in ne morejo dognati, zakaj jim takrat žuga s pestjo in jih zmerja. Previdno mi z izproženimi prsti desnice, čašasto zaobljenimi v tulipan, podpre zapestje z zunanje, koščene strani, in ga dvigne, s tesno sklenjenimi blazinicami na pametnih prstih, kot da bi iz zraka pobiral drugim nevidne ščepece soli, obzirno in narahlo – jaz pomislim: zdaj zdaj mi bo poljubil črto življenja na dlani in me ob zvokih kotiljona zavrtel na plesišče, on pa skloni glavo in zagriže v drevesasto razvejani splet tankih žil, ki ga je zlahka videti skozi kožo na mojem zapestju, ter srka.

Nikoli me ne pride čakati na postajo, ker mu je zrak pod častjo, vendar točno ve, kdaj iz G. prisopihajo vlaki. Razdaljo med njimi in sabo je izmeril s štoparico. Če se med pešačenjem do nun, pri katerih ga obiščem vsako nedeljo, ustavim na kavi, potem ves čas nerga.

Bojim se ga bolj kakor sebe in to ni mala stvar.

Kot vsi starci razmišlja samo še o svojem telesu. Med obiski podrobno poroča, da je vstal že ob šestih, ker ni hotel zamuditi zajtrka, kaj bo za kosilo in zakaj bo verjetno zanič ("prepikantno", "premalo pikantno", "premastno", "preveč zapečeno"), obožuje sladkarije, ki jih golta z izbuljenimi očmi ter popolno zbranostjo požrešnega otroka, in ne more dočakati večerje, ko bodo usmiljenke postregle z mlečnim rižem, čeprav "vanj vkuhajo rozine, česar še v življenju nisem videl", zato je ogorčen. Nasprotno – ali njemu navkljub – se poskušam sama čedalje bolj odrekati oralnim užitek. Kot sem menda že omenila, se dnevno zadovoljim z enim šilcem krvi, zapovrh ne človeške, in te ob pravih zvezah ni težko dobiti. Trenutno sva domenjena z diplomiranim inženirjem živilske tehnologije iz G., ki dela v G.-iški klavnici. Ampak res bi bilo lepo kdaj spati s kom, ki bi bil več kot mesar.

Medtem ko pije, oče govori. Šele tedaj izbruhne vsa njegova grobst.

Ne bom trdila, da govori zgolj o sebi. Zabubljen vase to seveda nenehno počne, vendar me včasih vseeno pobara, kako kaj živim. ("Se dovolj toplo oblačiš? V volneno perilo? Redno jemlješ vitamine?") Ponuja mi sadje. Jaz ne maram sadja, a po njegovem nimam pravice ne marati sadja. Nikoli se mi ne posreči pobegniti od njega brez vsiljenih oranž v naročju. Ne razdelim jih otrokom na ulici, ker ne maram otrok. "Si si kupila dovolj široko krsto?" ga skrbi potem, ko ni mogel udobno prespati noči. "Ali si ti, ki ne maraš nič vedeti o najinem poreklu, kdaj ponosna vsaj na to, da je tvoj pra-pra-prastric sedemnajsto petindvajsetega, tik preden so ga sežgali, razčtverili in do smrti zdolgočasili s prebiranjem postilij svetega Janeza od Križa, spisal ter z lastnim denarjem založil triindvajset strani tanko knjižico z naslovom *Staronemška narečja v romunskem Erdelju, tudi Sedmograško včasih zvanem?* Že takrat so

bila staronemška.) Problem s Sedmograškim je v tem, da me Doc zaloti točno tam, kjer se vedno raznežim, namreč pri zgodovini in pripovedništvu, ki me fascinirata *ne glede na to, komu se zgodbe dogajajo* – ampak *on* bi si želel osebnega stika. Nasilno rovavi po tistih elementih mojega vsakdanjika, ki jih kljub svoji nevrozi računanja, štetja in merjenja jaz štejem za manj kot obrobne, a se *njemu* občasno zazdijo vitalni; vendar večje zasuka pogovor drugam, ko načnem katero *meni* ljubih tem, katero od svojih tožbá, ali kadar se hočem hvalisati s poklicnimi uspehi. Eno figo ga briga, kako sem zaljubljena v svoj nadzmojljivi prenosnik in kako čutno lepo mi zveni koščeno šklepetanje tipk na njegovi ergonomski tipkovnici, ki med pisanjem rožlja, kakor da bi premetaval starinske domine za madžong; niti z besedico še ni pohvalil moje sprehajalne palice, prevlečene z modrim emajlom in z glavičem kakor račji kljun. Najini estetiki se razlikujeta ali pa je on svojo že davno pozabil. Doma je v svetu, ki ga čuva pred vsiljivci. Še več. To, kar njega ne zanima, ne sme veseliti niti spravljati v obup nikogar drugega, pravzaprav niti obstajati ne sme, in če slučajno nanese beseda na katerega od kozmosov, ki si v njegovih očeh še niso prislužili legitimnosti, si z dlanjo podpre uhelj ter reče: "Prosim ...? Nisem te slišal." Pa v resnici ni gluhi. Kar na hodniku pred njegovimi vrati prelomite rebrcé čokolade, pa ga boste videli, kako striže z ušesi.

A morda so vsi starši vampirji in mogoče se vsem staršem zdijo njihovi sinovi in hčere anemični, od enega nesmisla k drugemu frleči šiš miši. Za nameček pa si midva do pike deliva prevzetnost in zanikovanje, porojeno iz bojazni pred lastno drugačnostjo. Bo pač jasno, zakaj se mrziva in obožujeva hkrati.

Zdaj je v prehodnem obdobju med dvema življenjskima dobama in preden se bo spet prerodil v svoji moškosti, bo minilo še več desetletij. Najprej bo dojenček, ki bo grizel svoje pestrne. Šele potem bo odrasel v približno normalnost. S tem bi se lahko sprijaznila. Obiskovala bi ga z zobatim nasmeškom: "Zdravo, stara sablja!", saj bo nekoč zagotovo postal bolj ... recimo, človeški. Ampak jaz še nisem šla skoz meno. Čez kakih sto in nekaj let me čaka moja prva. To bo najbrž bolelo. In to bo kar kmalu. Komaj se dvakrat obrneš, zabiješ nekaj let z napačnim moškim in nekaj mesecev s konjičkom, na primer s poslikavo ogledal ali gojenjem česna v lončkih na balkonu, preden doumeš, da nisi nadarjen za nič od naštetega, in ko se zjutraj zbudiš, ne le, da moraš vzeti šminke s seboj, ampak ti celo namignejo, da ni šminke na svetu, ki bi ti sploh še pomagala.

Ob tej misli mi je, kot da bi me boksnili v želodec, in za hip mi vzame sapo, on pa je utelešenje te misli, njena ilustracija, njena brezprizivna logika in njen simbol.

A vseeno je treba priznati: vzljubila sva se. Navezala eden na drugega. Zaradi njega prenašam avtobuse, vlake, taksije in rikše. Pogrešam ga, pogreša me, pogrešava se in z veseljem bi mu dajala kri, ko bi mi kdo jamčil, da njegovo starčevstvo ni nalezljivo in da ne bom čez deset in drobiž desetletij točno taka kot on.

Kajti kaj bo potem z mojim lepim poklicem?! Ta mi bržkone edini brani, da bi se nataknila na najbližjo glogovo vejo. Znano je namreč, da vampirji ne strpimo dolgo brez laskanja, jaz pa sem že zgodaj odkrila, da mi bodo laskali samo ob opredmetenih dokazih moje nadnaravne inteligence. (Najbrž je bila vseskozi bolj po sredi nagonška pretkanost kot pamet, a pustimo detajle.) Ne kot smrklja ne pozneje nisem veljala za fatalno bejbo. Podočnjaki so redko moderni. Od prvega razreda dalje je bilo pri telovadbi kakor beli dan jasno, da je najzanesljivejši način za zmago v skupinskih športih ta, da me podtaknejo nasprotnikom. Moja mama, ki je svojevrsten volkodlak, se ni udeležila enega samega roditelskega sestanka, ker so bili kot zakleto vsi ob polni luni, ko ne zaleže noben depilator. "Otrok ne živi v urejenih družinskih razmerah," so tršice zmajevale z glavo in socialne delavke so neučakano prežale na moj prvi zdrs, da bi lahko potem razumevajoče cmokaje z jezikom upravičile dejstvo, da jih nekdo plačuje. Če sem torej hotela blesteti – in moj bog, sem **HOTELA** blesteti! – sem morala "izbirati manj uteptane stezé" – in koliko vas postaranih razrednih lepotic ter protinastih šampionov šolske košarkaške lige vas je zdajle uganilo, da sem pravkar navajala Roberta Frosta, ha, ha? Pa smo šli: najbolj lične risbe v osemletki, zmage na retoriških in matematičnih tekmovanjih v gimnaziji, katere maturo priznavajo tudi v drugih osončjih ter celo na posamičnih kvazarjih, indeks z dvoštevilčnimi ocenami na faksu, hočem reči, na faksih, dvojina (na glasbeni akademiji Juliard sem se štiri leta izpopolnjevala v muziciranju na triangel), ter nazadnje ugleden poklic, ki temelji na pokroviteljskem ignoriranju sodelavcev, kadar menim, da nimajo prav, predvsem pa na perfekcionizmu. Nezmožna sem sestiti za mizo v italijanski restavraciji, ne da bi poravnala škatlice z marlborom in vžigalnika z ujemajočim se logotipom z vertikalami rdečih in belih kvadratov na prtu. *Nobody's perfect?! –* verjetno je ta Jacku Lemmonu namenjeni stavek edini od slavnih, ki ga ne bom nikoli uporabila v tej ali oni reklami. Sem v špici marketinške stroke. Bojevita, zanesljiva, uspešna in dovolj premožna, da bi me lahko igrala tista iz *Prvinskega nagona*. Metaforično rečeno me zato vsi trepljajo po glavi. (Naj se me ne drznejo dotakniti v resnici! *Kdo* pa mislite, da je v kranjske dežele iz domovine krompirja prvi zanesel pojem "sexual harassment"?!) In če znižamo ton: v delo, v skrbno izbran in pošteno opravljan življenjski poklic jaz verjamem *celo religiozno*. Kajti če je v ljudeh – od vampirjev do zombijev – res navzoča kaka božja iskra, je ta zagotovo izpričana samo v izdelkih naših rok. *Resno mislim. To mislim zares*. Le takrat, ko sem preutrujena za delo, se počutim resnično osamljeno. Kajti, bratec, poglej si človeka – samo kupček smeti bo ostal po njegovi sedmini in pa mnogo možakarjev z mačkom, obletele krizanteme, pogrebene na kup, ter neplačan zapitek v gostilni, pa je bil vseeno ustvaril mikenska vrata z njihovima levoma, vitraže v strasbourški stolnici, Vermeerjeva olja, vso italijansko renesanso ter večji del del, ki jih trenutno pripisujejo Shakespearju, lično, praktično streme za ježo na konju, plovila in ladje vseh oblik in nosilnosti, pesniške forme, s katerimi je mogoče opevati ladje, imena

bojnih ladij v Iliadi, kljunasto flavto – saj je komaj mogoče verjeti, koliko truda, izročila in navdiha je potrebno vložiti celo v take malenkosti, kot je drobna otroška igračka (za začetek moramo par tisočletij vaditi vrtnanje durovih lestvic v medvedje kosti in potem dognati, kateri les za ustnik ne povzroča alergij) – in Beethoven je ustvaril svoj peti klavirski koncert, medtem ko se je pred Napoleonovimi topovi skrival pod bratovo posteljo in si z blazino zatiskal ušesa, in Verdi je ustvaril *Rekviem*, ki je molitev upanja za žive, in ustvarili smo Andrewa Lloyda Webbra (hočem reči, zagotovo sta celo njega ustvarila kar dva?), in človek je ustvaril tarok in remi. Ustvarjal je med kugami, verskimi blaznostmi, potresi in popisi prebivalstva, ko po pravilih logike niti preživeti ne bi smel – pravzaprav so bili njegovi najduhovitejši, najbolj živalsko privlačni izumi, kakršni so lučalno kopje (*pilum*), okrašen ščit (*scutum*) ali meč z dvojnimi rezilom ter nabrušeno konico (*gladius hispaniensis*), zmerom tesno povezani s klanjem; in ustvaril je larpurlartističen jezik z izrazitim smislom za humor, v katerem je mogoče reči, da je kocka padla, ne da bi to izzvenelo ceneno, in poleg latinščine je ustvaril McChicken Menu pri McDonaldsu.

In vse to, prav vse to izgubi vsak pomen, ne šele po tvoji smrti, ampak takoj, ko postaneš senilen ali malce naveličan, ko si star in ko nisi več kos (niti vrabec ne žolna) vsak dan novim podatkom, ko bledijo že stari, ko zaradi Alzheimerjeve bolezni ali trmaste zaverovanosti v prehranjevalni režim, ne le, da se ne spominjaš zigaratov, katedral in termitnjakov, ki si jih, pridna mravljica, gradil okrog sebe, ampak niti tistih ne, ki so jih okoli tebe postavljali boljši kot ti; ne spominjaš se slavnih obrazov niti tujih dosežkov, ki so nekdanje osredinjali koordinatni sistem tvojih eksistencialnih vrednot – če smo čisto natančni, te sploh ni strah smrti, ki se je *seveda* ne spominjaš, zgolj starosti, ki je doba med dvema življenjema, in pozabe, ko se krhka, umetelno sestavljena hišica delovne filozofije sesuje kakor cerkev iz kart, ker nikjer ni Boga, ki bi si v primežu tvoje najgloblje zavrženosti vzel nekaj minut ekskluzivnega programskega časa za to, da bi te prepričeval, kako se ti splača živeti, ker je nekdo drug pred nekaj sto leti namalal *Poslednjo večerjo*. Nekega dne bom postala moj oče in živela za carski praženec pred spanjem, *in kaj bo potem z mojim lepim poklicem?!*

Zdaj, ko se moj *curriculum vitae* že pomalem bliža koncu, nekateri od sotrpinov na obleganem avtobusu sicer menijo, da si kot *copywriterka* zaslužim vse húdo, kar me lahko doleti, pri čemer naj bi bila smrt po trakovih med puminimi kremplji celo najbolj usmiljen način maščevanja usode nad nekom, ki je sestavljala televizijske oglase za čistila, operaterje mobilne telefonije in telovadne pripomočke, s katerimi boste shujšali v štiridesetih dneh, če jih boste zgolj opazovali. Prišežem, da v vsem svojem veku nisem zagrešila nobenega od inkriminiranih tekstov; res pa je, da imam v svojem portfeju na prvem mestu naslednjega –

Ste si kdaj zaželele skočiti z nebotačnika? Bi bile rade lepo truplo? Tudi v TISTI DNEH si nadenite novi črni NEVERMORE z dvojno sposobnostjo

vpijanja! Novi črni NEVERMORE s krilci! Okoli petnajstega nadstropja jih boste krepko pogrešale!!!

– in da sem še bolj ponosna na blagovno znamko gloomysunday.doc. Ta poleg CD-roma z dokaj linearno, nerazburljivo računalniško igrico obsega čepice in majice, pisarniški pribor, potovalke, popuste pri vožnjah z letalom, naročnino na revijo Naš papež, tri različne vrste polnozrnatih pripravkov iz žitaric s strihninom ali brez, mesojedo kuhinjsko posodo ter kopalniške zavese, barvno usklajene s kosmatima preprogicama, ki ju boste položile pred školjko in kad. Celo vaš soprog bo opazil razliko. Mislim, da sem v oglaševalsko akcijo za te res nikomur potrebne reči (*in če pokličete v naslednjih petnajstih minutah, vam podarimo to krzveno broško v obliki povožene mačke!*) virtualno prelila vso grozo, ki sem jo bila v času njenega nastajanja vsakokrat znova *na novo*, zmerom povsem nepripravljena, začutila ob pogledu na pumo.

Vsakokrat je bilo samo za trenutek, vse do danes se ni nikoli pokazala v vsej veličini in nikoli ni vztrajala, zmeraj sem jo – vedno na poti na avtobus ali na vlak – samo zaslutila za kakšnim zidom, sprva mogoče le eno uho ali eno zeleno, rumeno ali sinje oko, ker mačke silno rade oprezajo izza vogalov samo s polovico obraza, vseeno pa sem si za stotinko sekunde, ki sem jo takoj zatem pozabila, natanko zamišljala, kakšna je videti, če se ne potuhne; čeprav barvna slepota pomeni tudi slab globinski vid, sem jo že spočetka plastično začutila v vseh treh razsežnostih. In potem sem je vsakokrat slutila več. Vse do danes je rasla. Oglaševalska akcija gloomysunday.doc je bila namenjena najstnikom in gospodinjam, od tod tudi njena uspešnost, zasnovana na komponenti srhljivosti, ampak kljub temu sem mnenja, da sem v njej točno izrazila svoje občutke ob spoznanju, da te zasledujejo na štirih tacah s kremplji, in ti niso nepodobni tistemu sunku v želodec, ko pomisliš na starost.

Kajti mački so po naravi *bladerunnerji*, iztrebljevalci vampirjev. Kar svojega Murija z na silo prizemljenim netopirjem med šapami si naslikajte in poskušajte uganiti, kako bo potekala njuna neposredna interakcija. Ki bo na netopirjevo nesrečo trajala več ur. Ker pa je netopir v primerjavi s človekom prava puhasta kepica miline in nedolžnosti, je jasno, da je meni hudič za pokoro poslal od domačega mucka (*felis catus domestica*) precej bolj krvoločno “malo mačko” (*felis concolor*).

Danes se je smukala skozi predmestne vrtove s sumljivo tihimi “pozor-hud-pes” vse do avtobusa, in tri z bodljikavim črnim itisonom obložene stopnice, ki vodijo v njegov mračni drob, sem v enem skoku premagala v zadnji sekundi pred vzletom, brez sape, z razbijajočim, prepadenim srcem, s še zmeraj ne povsem verujočim, in s presušenimi usti ob sramotni absurdnosti dejstva, da mi v temle trenutku edino prezirani avtobus lahko ponudi nekaj varnosti ... za zdaj. “Odpeljite vendar!” sem rekla, se zgrudila v sedež ob oknu, se objela čez pleča, zakopala

ustnice in nos v meseno gubo ob komolcu ter obupano butnila s čelom ob belo bombažno pleničko, v katero je bilo oblečeno naslanjalo za glavo pred mano. Bilo me je strah, da bi glasno zatulila, ko bi kdo slišal. V mojih ušesih so plimovali rjoveči nesmisli in tesno sem mižala. Bila sem manjša od makovega zrna.

Šofer in sprevodnik sta se spogledala in skomignila z ramami.

“Kaj pa vas martra?” je vprašal šofer. “Saj ne boste slučajno kozlala, a ne?”

Vtem je k meni zlezel tisti debeluh s časopisom, s kupolasto kapo, ovešeno s trnki in muhami, v gumijastih natikačih, ki so zgovorno zgolj čakali, da jih nadomestijo visoki ribiški škornji, in z mobijem v prsnem žepu telovnika v vojaških kamuflažnih barvah, nastavljenim na “vibro”, prav mogoče za vabljenje rib.

Kar koli razlagati ne bi imelo nobenega smisla.

“Še dve minuti do odhoda,” je brezsravno zanikujoč vozni red rekel šofer in sestopil. Dolgokraki sprevodnik za njim. Ven sta se zrinila mimo vzmetenega šoferjevega sedeža skozi vratca na levi, jih skrbno zaklenila od zunaj, še prej z zloveščim hermetičnim sikanjem s stikalne plošče od znotraj zatesnila oboja vrata za potnike, in razoglava zložno odkorakala v megleni dež. Ta fenomen začasnega izginotja osebja tik pred odhodom avtobusa, ki potem odpelje oslajšan z milim vonjem po žganju, sicer ostaja znanstveno še nepojasnjen, je pa dobro poznan uporabnikom storitev G.-iškega transportnega podjetja Ben Hur.

Bili smo zaprti od znotraj in zunaj. Nihče ni mogel dol in nihče razen parčka v bifeju ne bi mogel gor, če bi se tema sploh še posrečilo prebiti mimo pume. Žival je začela marširati (cap – cap – obrat) kot stražarji po obzidju v črnobelih epopejah o tujski legiji. Tak položaj mi je kar ustrezal. Zaradi zaprtih vrat se ni mogla prisiliti bliže.

Le da sta me s sedežev onstran prehoda začeli prebadati z očmi dve potnici. "Te hudičeve mone, vampirji: zmerom in povsod uganjajo kažin," je pripomnila mati z otrokom v naročju, nasilno potegnila gameboy iz sinovih ust in jih v isti potezi zadelala s ploščico Snickersa. Po čokoladno glaziranem otrokovem ličku sodeč je bil to že preskušen manever. Vrečka za bruhanje (ne za moje: za sinovo) je za zdaj še neomadeževana in zložena kot robček molela izza rokava doma spletene materine jope. Temno rdeče, na kite.

"Kí je pupa vampirka?" je živahno pritegnila njena soseda, ženička s kakor kamen trdo trajno. Že ob vkrcanju si je snela salonarje in jih vtaknila v torbo, dovolj prostorno tudi za žakeljček s prigrizkom, si podložila podplate, zdaj odete samo v dokolenke iz najlona, s svojim lastnim izvodom enakih Novic, kakršne je bral moj bližnji ribič, in je migala z bosimi nožnimi prsti in jim hudomušno mežikala, kot da se zarotniško pomenkuje s kurjimi očesi na njih.

"Pa reklame piše," je temačno povedala mati in z gameboyem treščila fanta v mečavo na sencih.

"Aha?"

"Za peluše in za ženske panoline."

"Ma ne stojte mi praviti?"

"Sicer pravijo, da je ozdravljena, ampak nima se smisla slepiti, kako je z njimi. Nikoli ne veš, kdaj jih bo znova zagrabila žeja po krvi."

Moj sosed, ki je v pričakovanju ulova za zdaj smrdel samo po sebi, se je prek časopisa, s katerim me je klofotal ob obračanju listov, skrivaj zabuljil vame; potem se je malo manj na skrivaj zabuljil mimo mene skoz okno; in potem je zavreščal: "Jebemti!"

Zdaj zdaj bo segel po mobiju in poklical ena ena tri.

Ena ena tri se je pojavil s sireno. Zasedli so položaje med obema cipresama v malem parku ob postaji in z živo municijo nekajkrat poskusno ustrelili v pumo. Po logiki konteksta so šle krogle naravnost skoznjo, ne da bi ji razmršile kožuh in ne da bi z zvonkim "ping" zadele kaj manj zajetnega od avtobusa. Lak pod mojim oknom je še huje vzcvetel. Le še voznja skoz sneg in skoz sol, pa bo avtobus rjast od preme do strehe. Šofer in sprevodnik sta se iz bifeja po širokem ovinku primajala za miličniški kordon in tam tudi ostala; tako kot miličniški kordon, ki je obstal točno tam, kjer je bil, in poskušal priklicati veterinarja z uspavalnimi naboji. Tega zlepa ni bilo na spregled. Najbrž ni čisto verjel policiji. Tudi na avtobusu je preteklo najmanj petnajst minut, preden so po hrupnem medsebojnem prepričevanju in kazanju s prstom vsi začeli verjeti, da resnično vidijo, česar se nič več ni dalo spregledati. Medtem je moj ribič sopotnikom glasno razložil, da moramo čimprej od tod, namreč z avtobusom vred, ker se njemu mudi: kajti soške postrvi prijemajo zgolj ob določenih urah. Verjetno je prav njegova neučakanost botrovala dejstvu, da je prvi uzrl žival. Sopotniki, ki so jim ribe dol visele, pa so se zatekli k preizkušnim vzorcem

obnašanja. Brez vznemirjenja; brez jeze; brez strahu; brez zvedavosti; brez osuplosti ali navdušenja nad čudežnim; brez nejevolje ali trohice upora na rovaš zamude so se ovce presedale z riti na rit, potem pa se zapletle v lahkoten klepet z naključnimi neznanci.

Zaradi splošne konfiguracije avtobusov s sedeža ob oknu nikoli ne vidiš sopotnikov razen tistih treh, ki sedijo vzporedno s teboj, odlično pa slišiš njihove glasove in pomenke, zlasti jaz, ki imam po materi iztanjšan sluh. To me včasih peha na rob blaznosti. In prav nič jim ne moreš, ker imajo z isto ustavnopravno utemeljitvijo, s katero bi ti smel zahtevati mir, oni pravico čakati. Na nekem vlaku je nekoč rdečelaska pri tridesetih, ki je sedela tri metre za mano, s posebno sračjim glasom (bolj bi se podal trnovski branjevki) oznanila drugi, škrlatno tonirani dami: "Res ne vem, kaj bom najprej napravila, ko se vrnem domov: naj grem najprej pit vodo ali jest?" Izstopila je že v Podbrdu, zato je nisem mogla pravočasno likvidirati, kljub strateško-operativnemu pomenu podatka, ki ga je tako nepredvidno blagovolila zaupati vsemu vagonu.

Puma je korakala vzdolž svoje utrjene linije. Včasih je posmehljivo poškilila proti kordonu in široko zazehala, kakor da jim daje vedeti, kako varno se počuti v njihovi bližini. Čedalje bolj me je spominjala na mojo mamo. Naš ribič se je začel postrani kot trebušasta rakovica prerivati gor in dol po prehodu med potniki, da bi za svojo kampanjo o soških postrvih pridobil vsakega volilnega upravičenca posebej. Tako se je mesto ob meni izpraznilo. Tudi drugi so vstali, za boljši razgled; nekateri smo pokleknili na sedeže.

Da, tudi jaz. Posrečilo se mi je izviti iz fetalne lege in poklekniti na sedež. Zlasti zato, da ne bi z obnašanjem, drugačnim od ravnanja drugih, izzvala še hujšega zgražanja. Pa naposled zato, da bi laže preverila, ali puma zre vame. Ampak ona kot pravi hudičev uradnik: zanjo smo vsi le številke in cap, cap, obrat. Z vso dolžno vestnostjo, brez predsodkov in brez privilegijev se bo posvetila prvi stranki, ki bo stopila prednjo. Zdaj, ko sem si jo imela priložnost dodobra ogledati, se mi je končno posvetilo, da je njeno sovraštvo do mene nekako, kako naj rečem, *nekako brez vsake zamere*; in brez vsakih očitkov, na moč neosebno. Dlje ko sem jo opazovala od blizu, privlačnejša se mi je zdela. Spet sem se spustila v globoko vdrtno na krepko prejahanem sedežu (je bilo kljub vsemu to še najbolj udobno ...) in se spomnila, kako se je odločila umreti moja mama.

Kot volkodlak bi seveda ostala nesmrtna, če se ne bi zaljubila. In "volkodlak" ni strokoven termin, temveč grobo pavšalen prevod iz germanskih jezikov, kajti "were" v "werewolf" ne pomeni nič drugega kakor človeka, "wolf" pa je zraven poljubno – poleg were-volkov namreč tu in tam srečamo were-medvede, were-jelene, were-vepre in (ne boste verjeli) celo were-zajce in miši. Gre preprosto za bolnike, ki ob ščipu menjajo podobo, in Grki, ki v lepoti jezika ter razumevanju ljudskih slabosti prednjačijo pred Nemci, kot bi Faeton s svojo ognjeno kočijo pred Schumacherjem, so te nesrečnike krstili za likantrope. Moja mama je bila

were-gazela, ob zelo hudem predmenstrualnem sindromu včasih koklja ali pura, a volkulja le redko; in bila je nezvesta soprogu, kar je ob tem, kar že vemo o njem, kaj lahko oprostiti; in njen ljubimec, ki se mu kajpak še sanjalo ni, kakšna je njena resnična narava, ji je podaril srebrno verižico s križcem. Točno je vedela, kaj se bo zgodilo, če si nadene srebro in krščanski simbol; a nadela si ju je, ker je fant stal pred njo in je boječ se razočaranja z velikimi očmi čakal, da bi videl, ali ji je njegovo darilo res všeč.

Po njeni smrti sva se z očetom še bolj zblížala; do te mere, da bi bila zmožna drug drugemu danes brez vzroka pregrizniti vrat.

Neka mehka, neznana opojnost je oblila moje ude in v moji glavi, izmučeni od preganjavice, se je vatasta, siva megla polagoma razblinjala. Prav dobro je bilo na tistem sedežu; kar se mene tiče, bi lahko tako sedela še stoletja. Malce osuplo sem se zazrla v sopotnike. Je mogoče, da oni *od nekdanj* in *vsak dan* živijo tako? Vsi ti zaničevani človečki? Brez ambicij in štetja, za trenutek ugodja med dvema napadoma groze?

Čisto mogoče so še pametnejši od mene.

"Sem se spomnila zgodbe," se je s klopi pod zadnjo šipo oglasila najstnica z uhanom v nosu, ki je s kuštravo glavo ležala v naročju prvega od štirih mladeničev, namenjenih na nabor, in z bulerji na stegnih zadnjega od štirih, ter globlje nagnila flaškon. "Budist beži pred lačnim tigrom. Teče, zdrzne in trešči v prepad. V zadnjem hipu zagradi za vejo, ki rase iz skal. Model pogleda gor: tiger. Pogleda dol: še en tiger, sestradan. Veja, na kateri visi, se čedalje huje krivi in poklja. Na njej pa je zorela jagoda. Model utrga jagodo in ..."

"Bila je najslajša jagoda, kar jih je kdaj probal!" so preklemsko pijano zaokrožili mladci.

"Mater, kakšen nesmisel," se je s sedeža tik za sprevednikovim javil očalast študent, obut v rolerje, ki je ves čas, kar smo mi proučevali pumo, neprizadeto proučeval skripta o anatomiji, poglavje o ženskih rodilih s celostransko ilustracijo.

"Ni nesmisel!" so v zboru zaklicali fantje. "Kajti mi gremo služiti vojake *civilno!*"

"Ni nesmisel," je odkimala tetica z boršo. "Bi kdo mačje jezičke?"

Nikogar ni motilo, da so se mačji jezički prav pred kratkim še družili z njenimi čevlji. Na avtobusu je izbruhnil piknik s pecivom in vinom v flaškonu. Ker ni bilo nikjer šoferja, ki bi rekel, da se tega ne sme, so zagorele cigarete. Razpoloženje je bilo veličastno. Po pričakovanju je bil flaškon bolj v obtoku od mačjih jezičkov.

Že, ampak koliko časa lahko to še traja?

Prej ko slej bo nekoga prijelo scat. Prej ko slej bo rib željnega merjasca, ki že zdaj ne odvrne pogleda od ure, razneslo. Prej ko slej bo iz otrokovih pleníc zasmrdelo. Matí ga bo spet klofnila. Fantek se bo bočno zvrnil na kolena ženičke z jezički, njeno torbo bo odneslo v prehod, ona pa, priščenjena pod težo vseh Snickersov, kar jih je bil ubožec prisiljen požreti v življenju, se ne bo mogla skloniti dovolj globoko, da bi jo lahko pobrala. Materi bo zabrusila par zasoljenih.

“Pa zakaj se usajate,” bo usekala mati, “saj je vendar še otrok!” “Točno to,” bo dejala ženička, “in otroke se *vzgaja*. Pa četudi magari mi drugi počnemo to boljše kot vi.” Na smrt se bosta skregali. Tetka bo brez okolišanja postavila mulčka na tla in on se bo spustil na vse štiri ter odkobacal med štirideset parov prestopajoče se obutve. Nato se bo presedla k meni, ker ob meni trenutno ni ribiča, in se začela pogovarjati z mano. Povedala mi bo, da je upokojena učiteljica štirirazrednice v hribih nad G. Povedala mi bo, da je rojena Gorenjka, vendar se je zanalašč naučila primorščine, da ne bi spravljala sovaščanov v zadrego (ali, to je verjetneje, da je ne bi že takoj po prihodu izobčili) – naučila tako, da sedaj, ko je stara, *nánke niti ne zna hovoriti druhači*. Povedala mi bo, da je samka, brez otrok ali vnukov, pač pa je vezala birmo mnogim svojim učencem. Zato ima svoja načela o vzgoji in lepem vedenju. Poslušala jo bom samo s polovico ušesa, ker se bom spraševala –

že, ampak koliko časa lahko to še traja? Celo če se je danes znebim, kako se je bom otresla naslednjo nedeljo? – namreč pume. Je pač stvar že dosegla vrelišče. Mi bo najbrž že spet za petami. Edina rešitev bi bila preprosto ta, da se začnem izogibati vlakom in avtobusom. Elegantno. Naj se stari kar slika. Toda tu je še vprašanje najine identitete. Mar lahko sploh obstaneva, ne da bi mučila drug drugega in se tako napajala s prepričanjem, da sva vzvišena nad smrtniki? Navsezadnje oba uživava, kadar vzajemno trpiva. (Štetje šilc: bi zares abstinirala, ko me ne bi to utrjevalo v veri, da sem boljša *celo od ostalih vampirjev*?) Aroganca kot *modus vivendi*: se ji res še lahko odpovem? Potrebujeva se. In oče še edini lahko omili moj strah: le takrat, ko na lastne oči opazujem, kako ga pobira, se lahko tolažim, da sama še nisem prišla do te točke.

In ker bom poslušala botrico zgolj s polovico ušesa, bom tudi sebe slišala bolj malo, in še preden bo odbilo poldne, se mi bo zareklo, da me kličejo Kira, kakor kakšnega psa, ker mi je ime dala mama gazela, čeprav si je oče želel, da bi bila Eržebet Stela Sofija Dolores.

“Kira je lepše,” bo dejala tetka v nogavičkah.

Medtem ko bova govorili, pa bo ves avtobus prisluškoval in kmalu bo v njem završalo.

Ta ali oni bo z gojzarji stopil otroku na roki in mu strl koščice v dlaneh. Zatulil bo kakor zverina. Takoj zatem bo zarjovela mati.

“Ta prekleta vampirka je kriva in ta puma je njena in ta kuzla sprevržena mora zdaj dol, da se zmeni s to pumo in da jo nažene!”

Ribič bo pritrjeval.

“Ampak kaj, če ji puma napravi kaj hudega?” bo rekla botrica z načeli.

“Mar je to moj problem?”

Tri četrtine avtobusa bodo zaploskale. Preostali se bodo pretvarjali, da so z mislimi nekje drugje.

“Sploh pa je ta puma *čisto materinska*,” bo sarkastičen ribič, ki ne bo preslišal nobenega mojega prejšnjega stavka, “in ji zato ne bo skrivila lasu.”

“Ja ... ja, res je,” bo povsem neprepičana v lastne besede zdaj soglašala še četrtnina, ki je prej še imela za kanec vesti. “V bistvu je videti prav miroljubna ... zagotovo lahko res to damo, vampirko, to reklamarko pošljemo dol ... da se ... kakor bi rekli ... sooči ... ”

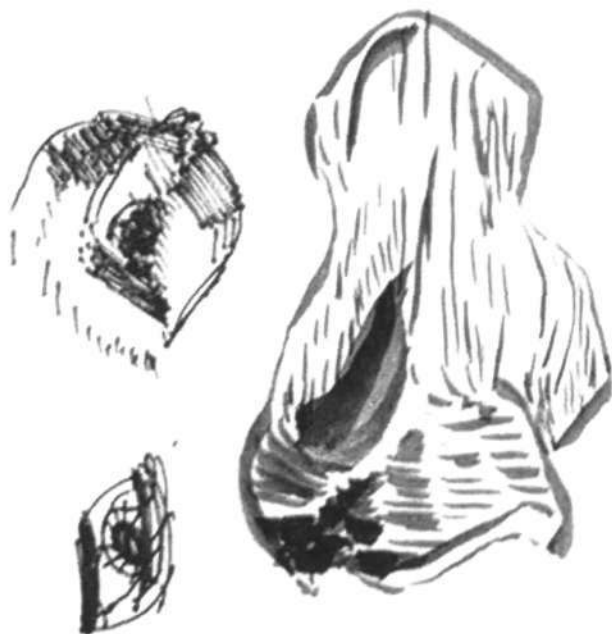
“Tako kot bi se ta naš obilni kolega soočil s postrvmi,” bo, ne da bi odtrgal oči od ženskih spolovil, z obrvjo proti ribiču pomignil z rolerji podkovan študent.

“Čujte, frajer, za koga navijate?”

“Prav egoistično za vas,” bo dejal medicinec. “Ampak to mi povejte, kako naj babše sploh sestopi, če smo tesno zaprti kot sardine v konzervi?”

Mati bo segla po oranžnem, s svinčcem obteženem kladivcu nad oknom, pod katerim je včasih prilepljen podučen napis: uporabi zgolj v sili.

“Jaz sem sicer drugače mehanik,” se bo javil najmlajši od štirih rekrutov, še preden bo imela priložnost razsekati šipo. “Mislim, da vem, na katero stikalo je treba pritisniti, da se vrata odprejo ... ”

“In potem bomo žensko *porinili dol!*” bo zavriskala mati. Avtobus bo že skandiral.

“A se tebi mal’ meša?!” bo rekruta nahrulila bejba z uhanom v nosnici.

“A res znate?” bo vprašal študent.

Tip bo omahoval med ljubeznijo bejbe in občudovanjem človeka, ki očitno na leto prebere več knjig kakor on, in bo rekel: “Pa jasno. Ni blema.”

“Samo preko mojega trupla!” bo kriknila tetka, ki je vezala birme.

“Preko vašega trupla? Ni blema!!!”

Sledil bo kaos. Botrica se bo s prsmi zasukala proti prehodu, da bi me krila s telesom. Ribič ji bo na brado pritisnil kroše. Ustna ji bo počila, pocedila se bo kri in omedlela bo v mojih rokah. Sklonila se bom in jo poljubila na ustnico. Mati se bo s krempljastimi prsti stegovala k meni. Otrok bo izmučen od joka zaspal s strtimi zapestji med kolena, zvit v klobčič na šoferjevem sedežu. S prednjega konca avtobusa bo na pomoč prirolal bodoči ginekolog. Z večkilskimi skriptami me bo poskušal treščiti po glavi, ampak na rolerjih mu bo spodrsnilo in zadel bo ribiča. Izkazalo se bo, da kapa z muhami in trnki ni šlem. Ribič se bo opotekel, vzvratno, ter se odbil od falange rekrutov, ki bodo v četverstopu korakali proti stikalom. Bejba bo vekala. Ribiča bo zavrtelo k rolkarju, omotičen bo, ne bo vedel, kaj dela, in izvlekel bo nož, tak za trebljenje rib, ter ga vse do ročaja zarinil v študentova čreva. Ga obrnil. Rolkar bo pokleknil, nato pa s čelom udaril ob tla tik pred lastnim drobovjem. Kri se bo razlila po prehodu do bejbe, in moj bog, bo dišala.

Ejga, k vragu z vsem tem.

“Dol grem,” sem rekla.

Potniki, ki so vsi kakor eden mlatili kekse in vino, so se debelo zabaljili vame.

“Kaj pa puma?” so rekli.

“Kar bo s pumo, pač bo,” sem jim odgovorila. “Povejte mi, kje se odpirajo vrata.”

“Kako pa vi veste, da znam ...” se je zmedel tehnik med rekruti. Bejba na njegovih kolenih je zaspalo poškilila vame in botrica se mi je bežno nasmehnila, medtem ko je z mačjim jezičkom pitala dečka v naročju ženske poleg sebe.

“Ne vem, kako naj vam pojasnim,” sem rekla. “Še tega ne vem, ali sama razumem.” Da bi si prihranila razlage, sem se morala zateči k starodavni finti. Ustopila sem se tako, kot se zna le še Doc. S temenom sem se dotikala stropa in črna pelerina je frfotala okrog moje postave. “Dajmo, zmigajte se,” sem velela mehaniku, ki se, revež, niti v srečnejših okoliščinah ne bi mogel upirati ošabnim potezam na mojem obrazu. “Hitro, meni se malce mudi proč od vse te norišnice. Jaz grem dol.”